МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТОД СУУРИЛСАН ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ЦОГЦ БОДЛОГЫН БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГТ ХОЛБОГДОЛТОЙ ЗААЛТУУДЫН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН ТУХАЙ ТАНИЛЦУУЛГА

/ 2014 оны жилийн эцсийн байдлаар /

2015.02.01 Өлгий

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго : Мянганы хөгжлийн зорилтод суурилсан Үндэсний хөгжлийн цогц бодлогын манай аймагт холбогдолтой стратеги зорилтод тусгагдсан зорилтын хэрэгжилтийн явцын байдалд хяналт-шинжилгээ хийж, үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд цаашид анхаарах асуудлыг тодруулахад чиглэгдсэн.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн :

2014 онд Мянганы хөгжлийн зорилтод суурилсан үндэсний хөгжлийн цогц бодлогын тус аймагт холбогдолтой 61 стратеги зорилтын 161 арга хэмжээг хяналтанд авч, орон нутагт хэрэгжүүлэх, биелэлтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулсан.

2014 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 61 зорилтын 161 арга хэмжээний 31 нь бүрэн хэрэгжиж, 130 төлөвлөгөөт арга хэмжээ хэрэгжилтийн шатандаа байгаа ба хэрэгжилтийн бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. Хэрэгжилт нь удаашралтай байгаа арга хэмжээний талаар дурдвал: 10%-тай 1, 30%-тай 7 буюу нийт 8 арга хэмжээ байна. Үүнийг дэлгэрэнгүй байдлаар танилцуулахад дараах байдалтай байна.

Хүснэгт №1

	Үе шат Стратегийн зорилт Хэрэгжүүлэх байгууллага	Биелэлт	Үнэлгээ
4.3. Гэр бүлийн хөгжил, хүн ам зүйн бодлого			
1	4.3.3. 4. 0-18 насны дөрөв болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийг орон сууцаар хөнгөлөлттэй үнээр хангах бодлого хэрэгжүүлэх - 0-18 насны дөрөв болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийг орон сууцаар хөнгөлөлттэй үнээр хангах бодлого хэрэгжүүлэх	4. 0-18 насны дөрөв болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийг орон сууцаар хөнглөлттэй үнээр хангах бодлого баримтлан ажиллаж байгаа. 2014 онд "Цамбагарав-Өгөөж" ХХК, "Абах" хоршооны барьж гүйцэтгэсэн орон сууцанд тодорхой хэмжээний өрхүүд хөнгөлөлтэй зээлд хамрагдан орсон байгаа.	30%
4.6. Соёл, урлагийн хөгжлийн бодлого			
2	4.6.2. 4. Үндэсний уламжлалт болон сонгодог урлаг, хүүхдэд зориулсан урлагийн төрлийг төрөөс дэмжих үндэсний хөтөлбөр, төсөл боловсруулж хэрэгжүүлэх - Төрөөс үзүүлсэн санхүүгийн дэмжлэг (тэрбум төгрөг)	**4**. Ёс заншил, хэл, ахуй соёлоороо ялгаатай баруун Монголын хүүхдүүд гурван өдрийн турш Ховд аймагт зохион байгуулагдсан "Баруун Монголын Хүүхдүүд" нэгдсэн хоёрдугаар чуулганд амжилттай оролцсон ба чуулганы үр дүнд нь хүүхдийн оролцоог бүх талаар дэмжин хүүхдүүдтэй хамтран ажиллах, хүүхдийг аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх нийгмийн үйлчилгээг бодитойгоор бий болгох уриалгыг өрх гэр бүл, аж ахуйн нэгж байгууллага, бүх шатны бодлого боловсруулан шийдвэр гаргагч, олон нийтэд хандан гаргахаар болов.	30%

Тав. Эдийн засгийн өсөлт, хөгжлийн бодлогын хүрээнд: 5.1. Макро эдийн засгийн бодлого 5.1.1. Улсын төсвийн бодлого			
3	5.1.2.3. 4. Эдийн засаг, худалдааны чөлөөт бүс байгуулахыг тус тус дэмжих - Хууль эрх зүйн орчин бүрдсэн эсэх	4. Тус аймгийн Цагааннуур тосгонд Улаанбайшинтын олон улсын авто замын шалган нэвтрүүлэх боомт үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулж байгаа бөгөөд цаашид өргөжиж худалдааны чөлөөт бүс болох зорилт тавигдсан. Одоогоор Цагааннуурын төвд худалдаа үйлчилгээ хийх чөлөөт бүсийн хашаа баригдсан байгаа. Мөн Монгол Улсаас ОХУ-д суугаа Элчин сайд Ш.Алтангэрэл ОХУ-д чөлөөт худалдааны бүс байгуулахыг санал хүргүүлсэн байгаа.	30%
5.2.1.3. Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хөгжлийн бодлого			
4	5.2.1.3.2. 4. Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа тусгай зөвшөөрлийг цахим үйлчилгээнд бүрэн шилжүүлэх - Үйл ажиллагааны хэрэгжилт	Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа тусгай зөвшөөрлийг цахим үйлчилгээнд шилжүүлэх үйл ажиллагаа хэрэгжиж эхэлсэн	30%
5.2.1.4. Хөдөө аж ахуй, хүнсний үйлдвэрлэлийн хөгжлийн бодлого			
5	5.2.1.4.1. 5. Биотехнологийн ололтыг нэвтрүүлж, мал үржүүлгийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг өргөжүүлэх - Мал үржүүлгийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өсөлт	2012 онд 125 үнээнд, 2013 онд 86 үнээнд зохиомол хээлтүүлэг хийгдсэн. Аймгийн төвийн Өлгий сумд бод малын зохиомол хээлтүүлэг хийх техникч ажиллуулж, үржлийн үйлчилгээний нэгж нэгийг байгуулан зохиомол хээлтүүлгийн багаж хэрэгсэл, үр, азот, орoo идэвхжүүлэгч эм урвалж худалдан авах, үржлийн бухтай болох зардлыг орон нутгийн төсвөөс шийдвэрлүүлэх, зохиомол хээлтүүлгийн төвийг багаж хэрэгсэлтэй, эргэлтийн сантай болгоход дэмжлэг үзүүлэхийг хүсэж МУСҮТ, аймгийн ИТХ болон Засаг даргад төсөл боловсруулан оруулсан боловч дэмжлэг аваагүй. Энэхүү байдлаас шалтгаалан үхрийн зохиомол хээлтүүлгийн ажил 2014 онд хийгдээгүй болно.	10%
6	5.2.1.4.4. 3. Зарим голын усны урсацын тохируулга хийж бороо, цасны усыг хуримтлуулан гантай, хуурай үед ус хэрэглэх зориулалттай гидротехникийн байгууламжуудыг бий болгох - Шинээр байгуулагдсан зориулалтын гидротехникийн байгууламжийн тоо - Хуримтлуулсан усны хэмжээ /мян.шоометр/	Орон нутгийн иргэдийн зүгээс хуурай үед ус хэрэглэх зориулалттай гидротехникийн байгууламж зайлшгүй байгуулах шаардлагагүй гэсэн санал хүсэлт гаргасан. Гэсэн хэдий малчид тариланчид орон нутгийн онцлог, болон байгальд хоргүй уламжлалт аргуудаар малын усан хангамжийн асуудлыг бүрэн шийдвэрлэж байгаа.	30%
5.3.5. Хот байгуулалт, барилгын хөгжлийн бодлого			
7	5.3.5.3 3. Гэр хорооллыг оршин суугчдынх нь оролцоотойгоор орон сууцны хороолол болгон хөгжүүлж, хүн амын худалдан авах чадварт тохирсон орон сууцны хангамжийг нэмэгдүүлэх - Орон сууцны хороолол болгосон гэр хорооллын тоо, гэр хороололд барьсан орон сууцны тоо	**3.** Өлгий сумын 8-р багийн Сагсай сум явах замын дагуу 900 айл, “Хутты-мекен” 648 айлын орон сууц, зочид буудал, цэцэрлэг, ахуй үйлчилгээний төв, өрхийн эмнэлэг, супермаркет дэлгүүр, нэг цэгийн үйлчилгээ зэрэг цогцолбор хорооллын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулж батлуулсан ба магадлал хийгдэх шатандаа байна.	30%
7.4. Үндэсний аюулгүй байдлын бодлого			
	7.4.1.	3. 2014 оны 11 дүгээр сард Увс аймагт Оросын	

8	3. Байгалийн гамшиг, ослоос хамгаалах, элдэв халдварт өвчин тархах аюулаас сэрэмжлэх чиглэлээр гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх Эрх зүйн таатай орчин бүртгүүлж, хэрэгжүүлсэн эсэх	холбооны Улсын Туваагын Онцгой байдлын яамны Онцгой байдлын ерөнхий газартай Завхан, Ховд, Увс, Баян-Өлгий аймгийн Онцгой байдлын газар болон хэлтсүүд хил орчмын нутагт гарсан гамшиг ослын үед хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан.	30%

Мянганы хөгжлийн зорилтод суурилсан Үндэсний хөгжлийн цогц бодлогын аймагт холбогдолтой заалтууд, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийг стратеги зорилт болон хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ тус бүрээр дараах байдлаар үнэлгээ хийв.

Зорилт		Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ		Хэрэгжилтийн явц /Хувь/							
Д/д	Дугаар	Д/д	Дугаар	100	90	70	50	30	10	Тасарсан	Хугацаа болоогүй
4.1. Ядуурал, ажилгүйдлийг бууруулах бодлого											
1	4.1.1.	1	1			70					
		2	2			70					
		3	3	100							
		4	4			70					
2	4.1.2.	5	1			70					
		6	2	100							
3	4.2.1.	7	1		90						
		8	2		90						
Үнэлгээ : 91.3%											
4.3. Гэр бүлийн хөгжил, хүн ам зүйн бодлого											
4	4.3.1.	9	1	100							
		10	2			70					
		11	3	100							
		12	4				50				
		13	5		90						
5	4.3.2	14	1			70					
		15	2		90						
		16	3		90						
		17	4			70					
6	4.3.3.	18	1		90						
		19	2		90						
		20	3				50				
		21	4					30			
7	4.3.4.	22	1		90						
		23	2			70					
		24	3		90						-
Үнэлгээ : 77.5%											
4.4. Боловсролын хөгжлийн бодлого											
8	4.4.1.	25	1		90						
		26	2			70					

		27	3			70					
		28	4	100							
		29	5			70					
		30	6			70					
		31	7			70					
		32	8		90						
9	4.4.2.	33	1				50				
		34	4	100							
		35	5				50				
		36	6				50				
10	4.4.3	37	1			70					
		38	2				50				
		39	3	100							
11	4.4.6	40	1		90						
		41	2	100							
											Үнэлгээ : 75.9%
4.5. Эрүүл мэндийн хөгжлийн бодлого											
12	4.5.1.	42	1		90						
		43	2		90						
		44	3			70					
		45	4			70					
		46	5	100							
		47	6	100							
		48	7		90						
13	4.5.2.	49	1	100							
		50	4	100							
14	4.5.3.	51	1		90						
		52	2	100							
15	4.5.4.	53	1	100							
		54	2				50				
		55	3				50				
											Үнэлгээ : 85.7%
4.6. Соёл, урлагийн хөгжлийн бодлого											
16	4.6.1	56	1			70					
		57	2		90						
17	4.6.2.	58	1	100							
		59	3			70					-
		60	4					30			
		61	5			70					-
											Үнэлгээ : 71.6%
4.8. Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн бодлого											
18	4.8.1.	62	1		90						
		63	2			70					
19	4.8.2.	64	1		90						
		65	4			70					
20	4.8.3.	66	1			70					

		67	2			70					
21	4.8.4.	68	1			70					
Үнэлгээ : 75.7%											
5.1. Макро эдийн засгийн бодлого 5.1.1. Улсын төсвийн бодлого											
22	5.1.1.1.	69	3		90						
23	5.1.1.2.	70	1	100							
		71	2			70					
		72	3			70					
		73	4			70					
24	5.1.1.3.	74	1				50				
25	5.1.2.3.	75	1			70					-
		76	4					30			
26	5.1.6.1.	77	1	100							
		78	2	100							-
27	5.1.6.2.	79	1			70					
Үнэлгээ : 74.5%											
5.2.1. Аж үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого											
28	5.2.1.2.	80	1			70					
		81	6			70					-
Үнэлгээ : 70%											
5.2.1.2 Боловсруулах аж үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого											
29	5.2.1.2.1.	82	1			70					-
		83	2	100							
		84	3	100							
		85	6			70					
Үнэлгээ : 85%											
5.2.1.3. Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хөгжлийн бодлого											
30	5.2.1.3.2	86	1		90						
		87	2			70					
		88	3				50				
		89	4					30			
Үнэлгээ : 60%											
5.2.1.4. Хөдөө аж ахуй, хүнсний үйлдвэрлэлийн хөгжлийн бодлого											
31	5.2.1.4.1	90	1		90						
		91	2	100							
		92	3	100							
		93	4			70					
		94	5						10		
		95	7			70					
32	5.2.1.4.2.	96	2			70					
		97	3			70					
		98	4		90						
		99	5				50				
		100	6			70					
		101	7			70					

33	5.2.1.4.8.	102	1			70					
		103	2			70					
		104	3			70					
34	5.2.1.4.4.	105	1			70					
		106	2		90						
		107	3					30			
35	5.2.1.4.5.	108	1			70					
		109	2		90						
		110	3			70					
		111	4	100							
36	5.2.1.4.6.	112	1				50				-
		113	2			70					
		114	3			70					
		115	4			70					
37	5.2.1.4.7.	116	1	100							
		117	2				50				
		118	3		90						
38	5.2.1.4.8	119	1			70					
		120	2			70					
											Үнэлгээ : 71.9%
5.2.1.5 Аялал жуулчлалын хөгжлийн бодлого											
39	5.2.1.5.1.	121	2				50				
40	5.2.1.5.2.	122	1			70					
		123	2			70					
		124	3		90						
											Үнэлгээ : 70%
5.3. Зам, тээврийн хөгжлийн бодлого											
41	5.3.2.	125	4				50				
42	5.3.8.	126	1			70					
											Үнэлгээ : 60%
5.3.2. Эрчим хүчний салбарын хөгжлийн бодлого											
43	5.3.2.2.	127	1		90						
		128	2		90						
44	5.3.2.3	129	1				50				
											Үнэлгээ : 76.6%
5.3.4. Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн хөгжлийн бодлого											
45	5.3.4.2	130	1			70					
		131	2		90						
		132	3		90						
											Үнэлгээ : 83.3%
5.3.5. Хот байгуулалт, барилгын хөгжлийн бодлого											
46	5.3.5.3	133	3					30			-
		134	6			70					
											Үнэлгээ : 50%
5.4. Бүс нутаг, хөдөөгийн хөгжлийн бодлого											
47	5.4.1.	135	1				50				

48	5.4.4	136	2			70					
		137	3	100							
		138	4	100							
Үнэлгээ : 80%											
Зургаа. Байгаль орчны бодлогын хүрээнд:											
49	6.1.	139	4		90						-
		140	5			70					-
50	6.2.	141	3			70					
51	6.4.	142	3			70					-
52	6.5.	143	1				50				
53	6.6.	144	2			70					-
		145	3	100							
		146	4		90						
Үнэлгээ : 76.3%											
7.1. Эрх зүйн шинэтгэл											
54	7.1.2.	147	3			100					
		148	4			50					
Үнэлгээ : 75%											
7.2. МУ-ын төрийн байгуулал, төрийн удирдлагын хөгжил											
55	7.2.2	149	1		90						
56	7.2.5	150	1			70					
Үнэлгээ : 80%											
7.3. МУ-ын төрийн захиргаа, төрийн албаны шинэтгэлийн бодлого											
57	7.3.2	151	1	100							
		152	2	100							
58	7.3.3	153	2			70					
59	7.3.5	154	1			70					
		155	3	100							
Үнэлгээ : 88%											
7.4. Үндэсний аюулгүй байдлын бодлого											
60	7.4.1	156	3					30			
	7.4.2	157	1			70					
Үнэлгээ : 50%											
7.5. Гадаад бодлого											
60	7.5.1	158	2			70					
		159	6			70					
Үнэлгээ : 70%											
7.6. Батлан хамгаалах салбарын бодлого											
61	7.6.1	160	3			70					
		161	4		90						
Үнэлгээ : 80%											
Ерөнхий үнэлгээ : 74.1%											

Дүгнэлт, санал: Үндэсний хөгжлийн цогц бодлогын 63 стратеги зорилтын 161 арга хэмжээний хэрэгжилтийн байдалд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд нэгдсэн дүнгээрээ **74,1** хувиар үнэлэгдэв. Шинжилгээний дүнгээс үзэхэд доорх стратегийн зорилтуудын биелэлт харьцангуй сайн буюу 75%-91% -ийн үнэлгээтэй хэрэгжиж байна. Үүнд :

- Ядуурал ба, ажилгүйдлийг бууруулахбодлого 91.3%
- Гэр бүлийн хөгжил, хүн ам зүйн бодлого 77.5%
- Боловсролын хөгжлийн бодлого 75.9%
- Эрүүл мэндийн хөгжлийн бодлого 85,7%
- Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн бодлого 75,7%
- Боловсруулах аж үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого 85%
- Эрчим хүчний салбарын хөгжлийн бодлого 76,6%
- Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн хөгжлийн бодлого 83,3%
- Бүс нутаг, хөдөөгийн хөгжлийн бодлого 80%
- Байгаль орчны бодлого 76,3%
- Эрх зүйн шинэтгэл 75%
- Монгол Улсын төрийн байгууллага, төрийн удирдлагын хөгжил 80%
- Монгол Улсын төрийн захиргаа, төрийн албаны шинэтгэлийн бодлого 88%
- Батлан хамгаалах бодлого 80%

Харин Аж үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого, Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хөгжлийн бодлого, Зам тээврийн хөгжлийн бодлого, Хот байгуулалт, барилгын хөгжлийн бодлого, Үндэсний аюулгүй байдлын бодлого, Гадаад бодлогын хэрэгжилт нь 50%-70 хэрэгжилтэй байгаа. */Дэлгэрэнгүйг хавсралт 1-дүгээр хуудастай танилцана уу/*

Удаашралттай хэрэгжиж байгаа болон хэрэгжилт нь 10%-50%-ийн үнэлгээтэй хэрэгжсэн биелэлтийг хариуцсан салбар агентлагууд сайн ханган ажиллаж чадахгүй байна гэж ойлгож болохгүй. Учир нь үүнд : төр засгийн дэмжлэг, түншлэл, стратеги бодлогын хэрэгжилтийн явц болон цаг хугацааны байдал, салбар хоорондын уялдаа холбоо гээд олон хүчин зүйл нөлөөлж байна. Иймд эдгээр нөлөөлж буй хүчин зүйлүүдтэй холбоотой арга хэмжээнүүдийг салбар тус бүрээр зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч, хэрэгжилтийн шатандаа байгаа болон удаашралттай байгаа стратеги зорилтуудыг эрчимжүүлэх талаар хэлтэс, агентлагуудад уламжилж, бодит ажил зохион байгуулах шаардлагатай байна.

<u>Зөвлөмж :</u>

1. Хэлтэс агентлагууд Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг хяналтандаа бүрэн авч биелэлтийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ тус бүрээр оновчтой гаргаж ирүүлэх.

2. Хэрэгжилтийн шатандаа буюу удаашралттай байгаа 27 арга хэмжээ /50%тай 19, 30%-тай 7, 10%-тай 1/ тус бүрийг ажлын явц, үр дүнгийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх талаар тодорхой төлөвлөгөөт ажил зохион байгуулж, хяналтыг сайжруулах

3. Засаг даргын харьяа агентлаг, байгууллагын төрийн албан хаагчдын салбарын ажлын мэдлэг, мянганы хөгжлийн цогц бодлогын хэрэгжилт, үр дүнг судалгаа тооцоон дээр тулгуурлан гаргаж байх.

АЙМГИЙН ЗДТГ-ЫН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАСАГ